

STU - Vejen til deltagelse

Lærervejledning med drejebøger & demokratiredskaber

Introduktion

STU – Vejen til deltagelse har til formål at styrke elevdemokratiet på STU. Sammen med STU-skoler i hele landet skal vi med dialogforløb understøtte de unge i at få deres stemme frem og skabe et engagement ind i vigtige temaer og emner på deres skole – for nogle også på tværs af STU-skoler. Man kan som deltagende STU-skole med dialogforløbet starte det demokratiske engagement på skolen. Med konkrete øvelser og et fokus på at få elevernes stemme frem kan man med dialogforløbet sætte gang i de emner, som er vigtige for eleverne på skolen.

Følgende er en lærervejledning til de STU-skoler, som er motiveret for selv at facilitere dialogforløbet og begynde samtalen om, hvad der er vigtigt for eleverne på skolen. Vi vil kort præsentere formål, erfaringer og overvejelser for hvert dialogmøde, og dernæst vil der være en drejebog for hvert dialogmøde inklusive redskaber. Lærervejledningen indeholder også anbefalinger til, hvordan man som skole følger op samtaler, der er sat i gang, og hvordan man konkret arbejder videre med de konkrete emner, som er vigtige for eleverne. Som afslutning vil der være en præsentation af fire film, som giver et indblik i den værdi, det har skabt for nogle af de STU-skoler, som har deltaget projektet. Lærervejledningen indeholder følgende:

- Dialogmøde 1
  - Formål, læringsmål, forberedelse og didaktiske overvejelser
  - Drejebog og materialer til dialogmøde 1 (se bilag)
- Dialogmøde 2
  - Formål, læringsmål, forberedelse og didaktiske overvejelser
  - Drejebog og materialer til dialogmøde 2 (se bilag)
- Film
  - Se SUMHs hjemmeside under STU – Vejen til deltagelse

Sparring

Som et supplement til denne lærervejledning er der også mulighed for yderligere dialog og sparring, og vi tilbyder et onlinemøde, hvor vi deler vores erfaringer fra de dialogforløb, som vi har faciliteret i efteråret 2024.

Dialogmøde 1

Dialogmødets formål

Eleverne bliver trænet i at bruge deres demokratiske stemme og oplever, at deres egne og kammeraters stemme er betydningsfuld for fællesskabet, og at man sjældent står alene med sine håb, frustrationer eller drømme. Eleverne bliver trænet i at engagere sig og bliver klogere på, hvad der er vigtigt for dem selv og for de andre elever på deres skole.

Læringsmål

- Eleverne undersøger, hvad der giver dem motivation for at komme i skole, og hvad der er godt og evt. ikke så godt i deres studieliv eller på deres skole
- Eleverne udvælger de emner, der betyder mest for dem og lytter til hinandens håb, frustrationer og drømme
- Eleverne ved, at de har en stemme, og at den er vigtig at bruge – både for dem selv og for fællesskabet.

Forberedelse

- Læs *Drejebog for Dialogmøde 1* – bilag 1
- Print *Sætningsstartere og eksempler på sætninger* – bilag 2
- Print, klip og laminér *Samtalecirklen med emner* – bilag 3
- Print *Guide* – bilag 4
- Se *Eksempler på opsamling efter samtalecirklen* – bilag 5
- Print *Stemmeseddel* – bilag 6
- Flip chart til at skrive dagens program på og til fælles opsamling
- Evt. klargør, så filmen om projektet kan vises som introduktion til forløbet
- Inddel evt. eleverne i makkerpar/grupper (se didaktiske overvejelser).

Didaktiske overvejelser

Før dialogmødet: Dialogmødet kræver en dobbelt-lektion eller mere, da det består af tre øvelser, man skal igennem, som hver især kræver minimum 30 minutter. Som forberedelse kan det være godt at have gjort sig nogle ideer om, hvordan man inviterer ind til selve dialogmødet. Det kan være et uvant rum for eleverne at være i, så det er godt at skabe tydelighed i, hvad der skal ske til dialogmødet. Sørg for, at de undervisere, der er med i rummet, har læst guiden og evt. haft en snak om, hvordan I bedst støtter op om at skabe et trygt rum, hvor elevernes stemme er allervigtigst at få frem er.

Under dialogmødet: Dialogmødet består af en individuel øvelse, så en samtale mellem flere elever, gerne tre og tre og til sidst en fælles opsamling. Vær opmærksom på, at

nogle elever har behov for støtte til at komme i gang, fordi de er uvante med at fortælle om, hvad de mener og måske føler, at de aldrig rigtigt er blevet spurgt. Det er derfor vigtigt, at der er nok undervisere med til at støtte de elever, som har behov for hjælp til at skrive, stille uddybende spørgsmål osv. Sørg for, at de undervisere, der er med i rummet, gengiver elevernes budskaber så autentisk som muligt, når der samles op, eller der er behov for at være talerør for de elever, der har brug for det. I den fælles opsamling er det også vigtigt at få skrevet alt det op, eleverne fortæller, så præcist gengivet som muligt, så de oplever, at deres stemme blive hørt og taget alvorligt.

Efter dialogmødet: I skal arbejde videre med de emner, der bliver samlet op på, så gem plancherne til næste dialogmøde. Inden næste dialogmøde vil eleverne skulle stemme på de emner, de gerne vil arbejde videre med. Find et tidspunkt kort tid efter dialogmødet og lav en afstemning, hvor I samler stemmesedlerne sammen og evt. tager dialog om emner igen, hvis der er behov for det.

Dialogmøde 2

Dialogmødets formål

Eleverne bliver præsenteret for handlinger inden for flere demokratiske deltagelsesmuligheder, og som ved første dialogmøde bliver de fortsat trænet i at bruge deres demokratiske stemme. Herudover bliver eleverne trænet i at arbejde med konkrete problemstillinger og ønsker, så de kan være med til at skabe en forandring sammen med andre.

Læringsmål

- Eleverne ved, at de har forskellige handlemuligheder, hvis de har et ønske eller et behov, som de gerne vil ændre
- Eleverne bliver trænet i at skabe en ønsket forandring ud fra det, der er vigtigt for dem
- Eleverne ved, at de har indflydelse på deres STU og forstår, hvilke handlemuligheder de har, og hvilken hjælp de kan få for at skabe en ønsket forandring – både for dem selv og for fællesskabet.

Forberedelse

- Læs *Drejebog for Dialogmøde 2* – bilag 1
- Print, klip og evt. laminér *Inspirationskort* – bilag 2
- Print *Forandringsplanchen* – bilag 3
- Tæl stemmesedler op på forhånd, så I ved, hvilke emner der har fået flest stemmer
- Inddel evt. i grupper på forhånd, så I ved, at der er en underviser til hver gruppe, som kan støtte arbejdet med forandringsplanchen
- Genbesøg *Guiden*.

Didaktiske overvejelser

Før dialogmødet: Dialogmødet kræver en dobbelt-lektion eller mere, da det består af tre øvelser, man skal igennem, som hver især kræver minimum 30 minutter. Kig gerne på plancherne fra sidst, og få et overblik over de emner, der har fået flest stemmer, da det er dem I skal arbejde videre med.

Under dialogmødet: Dialogmødet består af tre blokke – en inspirationsblok, en forandringsblok og en opsamlingsblok. Vær opmærksom på, at det stadigvæk for nogle elever kan være svært at arbejde med at skabe en forandring, da de måske ikke tror, at de kan være med til at gøre en forskel for dem selv eller andre. Det er derfor

vigtigt at blive ved med at understrege, hvilken hjælp de kan få, og hvilke handlemuligheder de har lige netop på jeres skole. Sørg for, at de undervisere, der er med i rummet, ikke bremser de ideer, eleverne kommer med, men i stedet er nysgerrige og undersøgende på, hvordan I kommer videre herfra.

Efter dialogmødet: Det vigtigste efter dialogforløbet er, at I får handlet på alle de forandringsplancher, som eleverne har arbejdet med. Flere har måske allerede en konkret plan for, hvad de skal gøre herfra, men andre har måske stadigvæk brug for at arbejde videre i grupperne. Invitér derfor eleverne til at lav arbejdsgrupper, hvor der er en underviser med til at gribe de gode ideer og skubbe til handling. Hvis I har et elevråd på skolen, kan elevrådet også være oplagt at tænke ind i den videre proces. I kan fremover bruge øvelserne fra dialogforløbet og de forskellige demokrati-redskaber til at åbne op for de ting, der rør sig på skolen, og som I har brug for at være nysgerrige på sammen.

Film

- STU – Vejen til deltagelse
- Mere elevdemokrati – JA TAK
- Hvorfor er det vigtigt at have en stemme?
- Stærkere sammen på tværs af STU'erne